

Spiessova naučná stezka s pozvánkou do Patersdorfu

zastavení č. 4 Tetětice

Obec Bezděkov

Tetětice - sídlo drobné šlechty

Tetětice správně (až na počátky své historie) nepatřily do bezděkovského panství a Ch. H. Spiess sem zavítal zřejmě výjimečně - při úředním řešení sousedských záležitostí. Zástavba obce je soustředěna kolem malé návsi s rybníkem. Pravidelnost návsi narušila až stavba hospodářského dvora v druhé polovině 17. století. Tetětice byly založeny nejspíše na přelomu 12. a 13. století, pravděpodobně v souvislosti s tzv. vnitřní kolonizací Čech. Nasvědčuje tomu jak jméno vsi, jehož koncovka -ice (původně -ici) poukazuje na Klatovsku právě na tuto dobu, tak také celková sídelní situace Klatovska. Z nejbližšího okolí Klatov je známo několik obdobných názvů vsí, které počátkem 13. století již prokazatelně existovaly (Věckovice, Novákovice či Drslavice). První písemné zmínky o Tetěticích se nám však zachovaly až z první poloviny 14. století, kdy ves držel majitel bezděkovského statku Elblin z Bezděkova. Pak se zde vystřídal několik dalších šlechtických i měšťanských vlastníků.

V roce 1630 získal Tetětice a další statky Přibík Jeníšek z Újezda, který ves připojil ke svému svrčoveckému panství. O jedenáct let později tento šlechtic prodal Tetětice s výsadní krčmou za 5000 kop míšenských grošů Ladislavu Vladislavu Vídřšpergárovi z Vídřšpergu a na Dolanech, ke kterým nově získaný majetek připojil. Jeho syn Jindřich František v roce 1675 Tetětice odprodal za 2900 zlatých klatovskému měšťanovi a rychtáři Janu Filipu Hochovi z Hochu. Z prodeje však vyčlenil některé své poddané, které si ponechal. Od Hochů koupil Tetětice za 5675 zlatých František Albrecht Hrobčický z Hrobčic. Tehdy se ve vsi připomínal i pivovar. Nový majitel se ve vsi usadil a postavil zde zámek, poplužní dvůr a také kapli sv. Isidora. V roce 1730 se drobný statek dostal do rukou Františka Antonína Campanova z Rössfeldu. V průběhu 18. a 19. století statek držela celá řada majitelů. V roce 1904 byl zaznamenán prodej statku Tetětice o výměře 144,34 ha (zemědělská půda 72,94 ha a les 30,02 ha) za 220 000 Kč. Prodávajícím byl Jiří (Georg) Wellner a kupujícím Alois Knapp. Soukromí vlastníci drželi zámek a statek až do druhé poloviny 40. let 20. století, kdy jim byl majetek zabaven komunistickým režimem. Budovy byly poté využívány zemědělským družstvem. Zámek byl upraven na několik bytů, ve kterých žili lidé až do počátku osmdesátých let 20. století. Poté byl zámek pro špatný stavební stav zcela opuštěn a začal chátrat. Potomci posledních majitelů získali budovy a pozemky v restituci po roce 1990. Nyní je zámek v soukromých rukách a byl zrekonstruován.

Zámek

Zámek byl vybudován přímo v poplužním dvoře, který stavebně uzavíral. Za ním se nacházela ještě zahrada s parkem. Za zámkem se naskýtá pěkný pohled do okolní krajiny, na nedaleké obce a šumavské panorama. Zámek tvoří jednoduchá budova o rozměrech zhruba 21 x 12,5 m, kterou kryje mansardová střecha s čtyřbokou plechovou věžičkou.

Kaple sv. Isidora. / Hl. Isidor-Kapelle.

Pohled na Klatovy od zámeckého parku. / Blick vorbei am Schloss auf Klatovy (vom Park aus gesehen).

Zámek před rekonstrukcí. / Schloss vor der Rekonstruktion.

Kaple sv. Isidora

Kapli postavil v roce 1722 František Vojtěch Hrobčický z Hrobčic. V roce 1793 ji stavebně upravil další majitel statku - Jiří Schram. Tehdy v ní byly tři oltáře, zasvěcené sv. Vojtěchu, sv. Isidoru a sv. Janu Nepomuckému. Roku 1804 byl ve věžičce umístěn zvonek zhotovený plzeňským zvonařem Petrem Pernerelem. Po druhé světové válce byla kaple prakticky ponechána svému osudu, veškeré vnitřní vybavení bylo následně rozkradeno nebo zničeno.

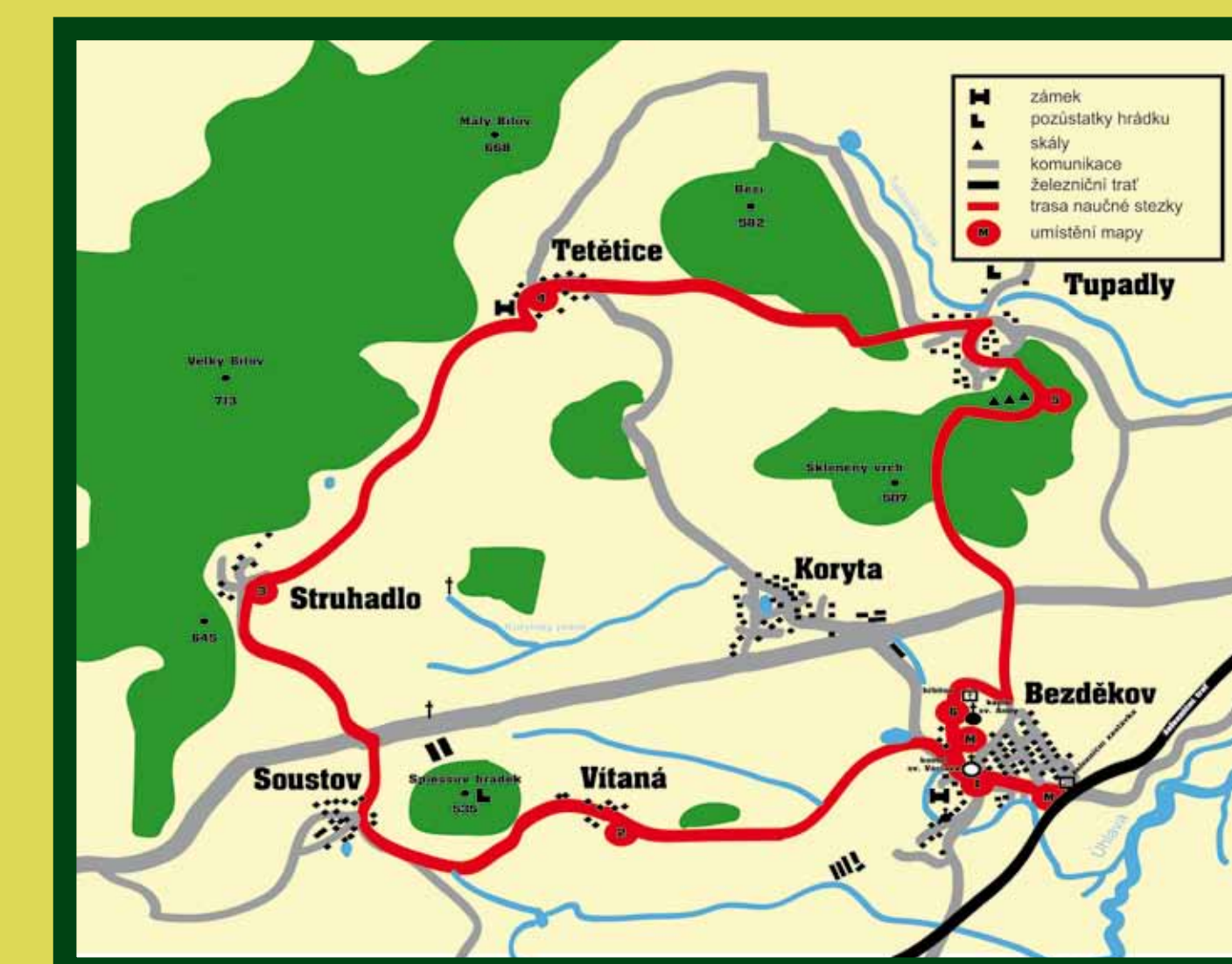

Tetětice na mapě prvního vojenského mapování z let 1764 - 1768.

© 1st (2nd) Military Survey, Section No. xy, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna
© Laborator geoinformatiky Univerzita J. E. Purkyně - <http://www.geolab.cz> © Ministerstvo životního prostředí ČR - <http://www.env.cz>

Tetětice auf der Landkarte der ersten Militär-Kartierung von 1764 - 1768.

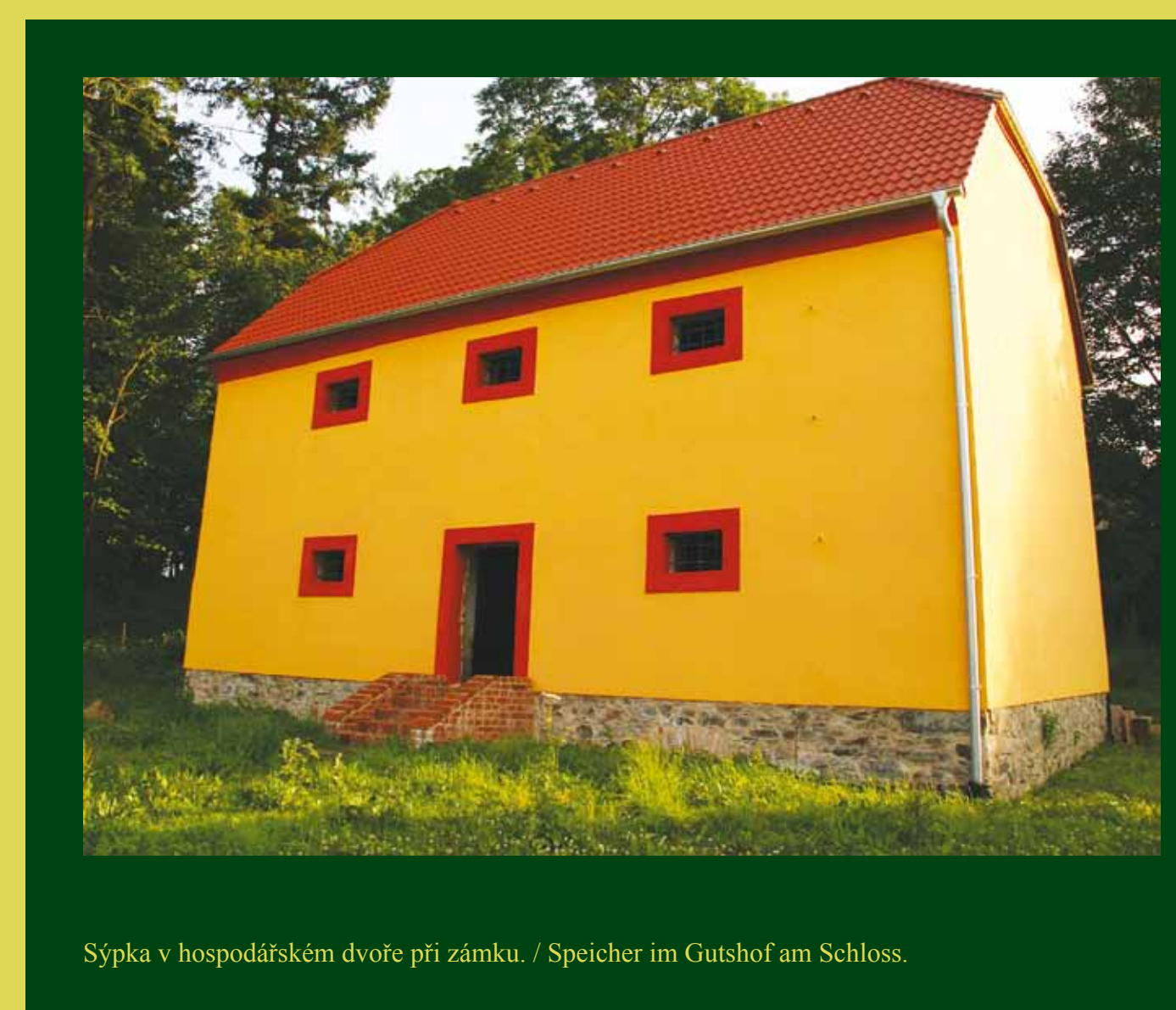
Erb Hrobčických z Hrobčic.
Wappen des Geschlechts Hrobčický aus Hrobčic.

Počátek Spiessova podivinství

Na naučné tabuli ve Vitané jsme zanechali CH. H. Spiesse v době, kdy přijel do Bezděkova. Nové prostředí plné čistých a hlubokých lesů, ukryvajících nesčetné vrchy a temná údolí, se mu velmi zalíbilo. Zpočátku vše probíhalo tak jak mělo. Spiess vedl se svojí družkou Sophií Körnerovou (ovdovělou herečkou, která už měla dvě děti z předchozího manželství) poklidný život váženého zámeckého úředníka. Běh událostí se změnil, když odhalil údajnou dlouholetou nevěru Sophie s hrabětem, která mu udala novým životní směr. I nadále vykonával svůj úřad na zámku, avšak začal se více toulat po okolní krajině a domů se vracel často až v noci.

Členitá krajina se mu stala zdrojem inspirace pro literární tvorbu. Hrdinové jeho románů a povídek jsou stejně jako on zmítáni neklidem, pronásledováni přízraky z jiných světů, které se náhle zjevují a stejně záhadně opět mizí. Podle dobových zpráv byly jeho prózy velmi oblíbeny a hojně čteny. Více na dalším zastavení.

Sýpka v hospodářském dvoře při zámku. / Speicher im Gutshof am Schloss.

Tetětice

Tetětice wurde wohl um die Wende vom 12. zum 13. Jahrhundert gegründet; höchstwahrscheinlich im Zusammenhang mit der sog. inneren Kolonisation Böhmens. Die ersten schriftlichen Erwähnungen Tetětices stammen jedoch erst aus der 1. Hälfte des 14. Jhds., als das Dorf im Besitz von Elblin von Bezděkov war, dem Besitzer des Bezděkov-Herrschaftsgutes. Ihm folgten im Laufe der Zeit mehrere andere adelige und bürgerliche Besitzer. František Albrecht Hrobčický von Hrobčice ließ im Dorf ein Schloss, einen neuen Meierhof sowie eine dem Hl. Isidor geweihte Kapelle erbauen. Zu dieser Zeit wurde auch eine Brauerei im Ort erwähnt. Viele private Eigentümer hielten das Schloss und den Hof bis zur 2. Hälfte der vierziger Jahre des 20. Jhds., bevor ihr Besitz durch das kommunistische Regime konfisziert wurde. Die Gebäude wurden danach von der landwirtschaftlichen Genossenschaft genutzt. Aufgrund des schlechten Bauzustandes wurde dieses später verlassen und dem Verfall preisgegeben. Die Nachkommen der letzten Besitzer haben Land und Gebäude im Rahmen der Restitution 1990 zurückbekommen. Heute ist das Schloss wieder in Privatbesitz und rekonstruiert worden.

Beginn der Eigentümlichkeiten des Schriftstellers Ch. H. Spiess

Auf der Infotafel in Vitaná verließen wir Ch. H. Spiess zu der Zeit, als er in Bezděkov ankam. Am Anfang seines Aufenthaltes im Ort verlief alles, wie es sein sollte. Spiess und seine Gefährtin Sophie Körnerova führten ein bequemes Leben, er war ein angesehener Schlossbeamter. Alles änderte sich, als eine angebliche langjährige Liebesbeziehung seiner Frau zum Grafen aufgedeckt wurde und sein Leben eine neue Richtung nahm. Er übte zwar sein Amt am Schloss weiterhin aus, begann aber lange Spaziergänge in die Umgebung zu machen, von denen er unregelmäßig und nach Belieben zurückkehrte. Die abwechslungsreiche Landschaft um Bezděkov herum wurde zur Inspiration für sein Literaturwerk. Hauptfiguren seiner Werke sind - ähnlich wie er selbst - von seelischer Unruhe gebeutelt und von Gespenstern und Phantomen getrieben.

